

פנינים יקרים

מתורת רבותינו הקדושים מביאלא

- ליקוטי אמרים ככתבם וכלשונם מספרי רבותינו הקדושים •

פרשת במדבר

ושבת הכנה לקבלת התורה

• דברי בינה •

וידבר ה' אל משה במדבר סיני. (א א)

וברשי: מתוך חיבתן לפניו מונה אותם כל שעה. ובשמות כתב (א א): חזר ומנאן וכו' להודיע חבתן שנמשלו לכוכבים. **ובזה** הענין נמשלו ישראל לכוכבים. כי כמו הכוכבים, כל כוכב עושה פעולה אחרת בעולם לצורך הנהגת העולם, כמו שאיתא בדבריהם ז"ל שעל כל עשב ועשב ממונה כוכב ומזל אחד, ואומר לו גדל. ואם יחסר כוכב אחד, אזי יחרב העולם ח"ו. וכמו שאיתא בגמרא ר"ה יא: בענין המבול, שנמל הקדוש ברוך הוא שני כוכבים וכו'. כמו כן ממש באם יחסר ח"ו נפש מס' ריבוא נפשות ישראל, לא יתקיים העולם, וכולם צריכים לצורך קיום היות העולמות.

עמוד טו

• חלקת יהושע •

וידבר ה' אל משה במדבר סיני וגו'. (א א)

ובמדרש איתא: בג' דברים ניתנה תורה באש במים ובמדבר, ולהבין הענין, אך הנה איתא [ברכות כא] ברכת התורה לפניה ולאחריה. ולהבין, הרי מצות לימוד התורה היא תמידית מה שייד

לאחריה. אך דהנה איתא בגמרא [שם לב:] הסידים ראשונים היו שוחין שעה אחת קודם התפילה ושעה אחת לאחר התפילה. ולהבין הענין, נראה כי קודם התפילה היה ענין [להשוב על] שפלות עצמו, להתבונן איך הם שייכים לתפילה, ולאחר התפילה העיקר להתבונן במה הולך מהתפילה, שישאר לו על חיי יום יום איזה רושם.

ובן הענין ברכה קודם התורה, להתבונן מה שייכות יש לו להתורה, וברכה לאחר התורה להתבונן במה הולך מהתורה, מה נשאר לו מלימודו, וזה [יבמות קה:] המתפלל צריך שיתן עיניו למטה, להתבונן מה שייכות יש לו להתורה, ואחר כך לבו למעלה, מה נשאר לו בלב. וזה ענין נעשה ונשמע שאמרו ישראל, שמקודם לימוד התורה צריך בחינת נעשה, הוא ענין תיקון נפשו, ואחר כך הוא נשמע מה קיבלו מהתורה.

עמוד א

• אדון עדות •

שאו את ראש וגו'.

ראש, רומז לצדיק הדור. וזה "שאו את ראש", שישאו ויגביהו כחו של

• דבוי בינה •

שאו את ראש כל עדת בני ישראל. (א ב)
שהקדוש ברוך הוא נתן להם נשיאות
 ראש על כל כוחות הטבע
 והזמן, וכל עניני הכריאה תהיה משועבדת
 לישראל, כפי רצונם.

עמוד כג

• חלקת יהושע •

שאו את ראש. (א ב)
לרמז, שהעיקר צריך להסתכל על
 הראשית שיהיה טוב.

• תודת רבי ירחמיאל מפשיסחא •

ונשיא בית אב למשפחת מררי. (ג לה)
ונשיא, היינו שתנשא את בית אב
 למשפחות מררי, רצונו לומר,
 אותם שהולכים במרירות לבם, על שהמה
 מצערים את עצמם משום שנדמה בעיניהם
 שהמה רחוקים מקדשתו יתברך, תנשא
 אותם, שיגיעו לעשות רצון אבינו
 שבשמים.

עמוד לט

• מבשר טוב •

פרשת במדבר כהכנה לקבלת התורה
הלכה פסוקה בטור שולחן ערוך ואו"ח סימן
 תכה, ד: "ולעולם קורין פרשת
 במדבר סיני, קודם עצרת". והיינו שזה
 המנין שבפרשתנו, אינו נוגע רק לדגלי
 מדבר באותה עת. אלא מכין הוא את
 ישראל מדי שנה בשנה לקראת חג מתן

צדיק על ידי שיסעו אליו באמת ואמונה,
 שבזה מוסיפין בו כח ואומץ. כמו שאומר
 הלאה "אלה קריאי העדה", שעיקר כוחם
 הוא מה שאנשי העדה קוראים אותם
 למנהיגם עליהם. וזה "נשיאי מטות אבותם",
 שהם מתנשאים על ידי מטות אבותם. ולכן
 'אלה קריאי העדה' כגימטריא 'אמת'. ה'עדה'
 נשיאי מטות אבותם, ראשי תיבות למפרע
 'אמנה', שעיקר התנשאותם על ידי
 שמהזיקים בם באמת ובאמונה, ועל ידי זה
 "ראשי אלפי ישראל הם", והבן.

עמוד שנט

• דבוי בינה •

ויתילדו על משפחותם לבית אבותם. (א יח)
ופריש רש"י ז"ל: "הביאו ספרי יהוסיהם
 ועידי חזקת לידתם".

כי ענין 'יחוס' הוא לשון 'התחברות' כנודע.
 כי כל אחד ואחד מישראל צריך לידע
 באיזה דבר הוא מתייחס ומתדבק בו יתברך,
 ומהו היחוס והחיבור שיש בינו ובין קונו
 יתברך. וכך הוא בחינת "עידי חזקת לידתם",
 שהאדם צריך לידע באיזה בחינה הוא יכול
 להתפאר בה, ולומר שהוא בא מורע אברהם
 יצחק ויעקב, ויוציאנה מן הכח אל הפועל
 בשלימות הראוי. ועל ידי זה יוכל להתייחס
 אל האבות הקדושים, ולהתחבר בשרשם
 העליון. כמו שאמרו ז"ל "חייב אדם לומר
 מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי", שיתקדש
 האדם בקדושת הגוף וכוונתו עד שיגיעו
 ויתחברו מעשיו למעשי האבות הקדושים.

עמוד ו

עצמו מכל וכל. וביותר צריך לדעת: שבסעודה שלישית הוא העת הנכון לנצל ולייקר ערך זו השעה, לפעול גדול ההשפעה במהות בנין נפשו, ולהתהפך עצמו מבהמה והיה רעה הלילה, לאדם בעל דעת ובעל קומה. ובלעדיה לא יוכל לזכות אף לא לתחילתה והקדמתה של תורה, שהיא בדרך ארץ ומדות טובות וישרות.

ויראה, שכח הזמן שונה בין אדם לאדם, והכל תלוי לפי קבלת התורה והמצוות שהאדם מקבל, שככל שיקבל עליו יותר עול תורה ומצוות – כן תהיה אצלו יותר השייכות וכה הזמן, ובאופן שונה, ממי שמקבל על עצמו פחות עול תורה ומצוות. דהרי בזמן נתינת התורה, הוא כה הזמן הגדול שניתן להם לישראל, והכל תלוי לפי נפשו ועניינו של כל אחד ואחד.

ר"ח סיון, ס"ג במדבר, נתניה תשס"ו

• תורת הרה"ק מלענטשנא • שבת דרך ארץ

על פי הידוע שכל יו"ט יש לו שבת קודמת, פסח שבת הגדול, יום הכיפורים שבת תשובה, ומה שבת קודמת לשבועות זמן מתן תורתנו. ואמר השבת הקודמת לשבועות היא שבת דרך ארץ, על פי מה שכתוב [תנכ"א] "דרך ארץ קדמה לתורה". מבשר טוב בין אדם לחבירו עמי מא

• מבשר טוב •

דרך ארץ הכלי לקבלת התורה
דרך ארץ קדמה לתורה, נמצא שהתורה צריכה הקדמה והכנה, היינו שהאדם

תורתנו הבעל"ט, ולכן לעולם צריכים לקרות פרשה זו קודם הרגל. והיינו, שהמנין שבפרשתנו הוא המחייב לקרוא לעולם פרשה זו קודם העצרת. ואשר מכוח השפעת זה המנין המתעורר בקריאתו מדי שנה בשנה, יכולים ישראל קדושים לעצור ולהתקרב לזמן הנעלה שבהג השבועות זמן מתן תורתנו.

ועל כן צריכים אנו לבאר היטב, כמה היא הכנתו של מנין זה לזמן העצרת. עוד צריך ביאור מה קשר ושייכות יש בין מנין האנשים שבישראל לנתינת התורה. [וכו'].

ומזה המעם נמי נפסק בשולחך ערוך ותכה ה, בסדר קביעת המועדים וקביעת הפרשיות: "לעולם קורין פרשת במדבר סיני קודם עצרת וכו' וסימן וכו' מנו ועצרו וכו'". ע"כ.

והכוונה "מנו ועצרו", שתקדמו מנינים של ישראל וחיבתם כל שעה ושעה לזמן מתן תורתנו, מאחר שערך הזמן שבתורה הקדושה גדול הוא מאד. שהרי ביטול תורה המור מכולם, וכדאיתא כמשנה בפאה וא א: "אלו דברים שאין להם שעור. הפאה, והכבורים, והראיון, וגמילות חסדים, וכו'. ותלמוד תורה כנגד כולם".

לזה צריכים אנו בהכנה לזמן הנשגב, לדעת להעריך אל נכון השיבות הזמן וערכו הרם, שככל שעה ושעה וככל רגע יכול איש ישראל לקנות ולהספיק לאין ערוך, ויידעו נאמנה לשמור ולייקר הזמן שברשותם, ולנצל אל נכון כל דקה וכל רגע להגות כדת תורתנו הקדושה. [וכו'].

ובשעה אחת של תשובה ומעשים טובים כמו שנתבאר, יכול האדם לשנות

הלומד תורה צריך שיהיה לו דרך ארץ, שהוא ההקדמה לתורה, כי עיי"ו נעשה כלי ראוי לקבל את השפעת קדושת התורה.
מאמר ישועות אברהם ענף סט

• ואלה הדברים שנאמרו לדוד •

ע"י אמונת צדיקים באים לקבלת התורה
והם כד יאמינו לעולם, [שמות יט ט] - כי רק
על ידי דביקות ואמונת הצדיקים,
באים לכה קבלת התורה הקדושה.
פרשת לך ה

• דברי בינה •

דרך ארץ קדמה לתורה
דברי קודש מרן אדוני אבי מו"ר
[משידלובצא] ז"ל זי"ע, שאמר
"דרך ארץ קדמה לתורה" נתא דבי אלהו א,
שדרך ארץ הוא הקדמת התורה, שכמו
שמסתכלין בהקדמת הספר רואין מעלת
הספר, כן עם הדרך ארץ הוא הקדמת
התורה.
ודבריו הקדושים צריכים ביאור. ואפשר
לומר, שהנה עיקר מעלת ישראל
[הוא] שאמרו נעשה קודם לנשמע. והענין
הוא, שהנה התורה נמשך ממעשה ישראל,
דהנה 'מחשבת ישראל היה קודם התורה',
וסוף מעשה - במתן תורה. ועל ידי מעשה

ישראל נעשה התורה, ועל ידי עבודתם
להשם יתברך ניתוסף קדושת התורה. וכל
חד לפום דרגא דיליה ולפי קדושתו, כך יש
שלימות בהתורה שלו, והלקו בהתורה
עצמה, שמוציא פנימיות התורה, שהוא 'בת
קול שיוצאת מהר חורב' ואבות ו א, שזה הוא
מהתורה עצמה. וכמו כן החידושין שלו
מאורייתא, מאירין בלבו. ויש בכח דיבורי
התורה שלו להאיר בלב איש ישראל, אם
יוצא מפה קדוש שנתקדש בקדושת הגוף.
ואם לאו, ח"ו אין בכח דברי תורה שלו,
לפעול מה בלב יש הישראלי.

וזה הוא ענין "דרך ארץ קדמה לתורה".
היינו, לפי קדושתו בעניני הגוף, שהם
בחינת 'דרך ארץ' זה הוא הקדמה להתורה
שלו, שאם מסתכלין בהקדמה, מבינים כח
תורה שלו. אם רואים באמת שהוא צדיק
בכל דרכיו - לפי צדקתו של האדם כך הוא
התורה שלו, הן החידושין והן חלקו, וזה הוא
ההקדמה להתורה. שהנה יש ס' ריבוא
אותיות לתורה, וס' ריבוא נשמות ישראל,
וכל איש ישראל לפי קדושת גופו ונשמתו,
מקדש ומאיר בחלקו. וזה פירוש דברי קודש
מרן אאמו"ר ז"ל זי"ע: אם מסתכלין
בהקדמה, שהוא האדם בעצמו, אזי כך הוא
חלק התורה שלו.

פרשת כי תבוא עמי קכ

הגליון השבוע נתרם ע"י נתרם ע"י

הרה"ח ד' רפאל פרידמן הי"ו

לעילוי נשמת

מרת מירל בת יוסף יצחק ע"ה

שמיננימני

נלב"ע ר"ח סיון תשס"ד